

Sektorudvalg for Certificering

Tid: 6. december 2016, kl.10:30-13:00
Sted: DANAK
Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde

20. december 2016
21-12-0025

1. Velkomst og præsentation af nye medlemmerDeltagere:

Anders Mortensen	(AMO)	Arbejdstilsynet
Dan Petersen	(DP)	Cerfidan
Jens Bruun	(JBR)	Inspecta
Jesper Schultz	(JS)	DNVGLBA A/S
Karen Rud Michaelsen	(KRM)	Sikkerhedsstyrelsen
Kirsten Grahn Nielsen	(KGN)	Miljøstyrelsen
Niels Madsen	(NM)	Intertek DIC
Niels Ovesen	(NO)	Force Certification A/S
Torben Lindholm	(TL)	Selvstændig
Karsten Tølløse	(KAT)	DANAK
Jesper Høy	(JH)	DANAK

Afbud:

Carsten Haugsted	(CH)	Fødevarestyrelsen
Charlotte Hellensberg	(CHE)	Dansk Brandteknisk Institut
Ditte Helene Bang	(DHB)	Trafik- og Byggestyrelsen
Henrik Andersen	(HA)	Energistyrelsen
Jacob Færgemand	(JF)	Bureau Vertias Certification Denmark
Jeanne Borgqvist	(JB)	Arbejdstilsynet
Jørgen Baadsgaard-Jensen	(JBA)	Dancert A/S
Lars Bo Hammer	(LBH)	Dansk Industri
Mette Peetz-Schou	(MPS)	Dansk Industri (DI)
Nada Savic Larsen	(NSL)	Forsikring & Pension

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden ændringer.

3. Opfølgning på referat fra 10. møde 10. marts 2016

Referatet var godkendt efter kommenteringsrunde. Der var ingen opfølgning, udover hvad der fremgik af dagsordenen.

4. Orientering fra DANAK

JH orienterede om, at udpegninger til sektorudvalget formelt skulle ske i november, men på grund af, at mødet var flyttet til december, var udpegningen udsat. De organisationer, der udpeger, vil blive anmodet om at udpege først i det ny år. Der er ingen restriktioner mht., hvor mange gange man kan blive genudpeget.

a. Halvering af DANAK's resultatkontrakt for 2017 – konsekvenser

JH orienterede om, at i forbindelse med indgåelse af finanslovsforliget og afskaffelse af PSO-afgiften den 18. november, blev det besluttet, at de "direkte" erhvervstilskud skulle reduceres med 10 mio.kr, ved at resultatkontrakterne med Dansk Standard reduceres med 5,6 mio. kr., Ædelmetalkontrollen 3 mio. kr. og DANAK 2,4 mio. kr. I den underliggende analyse vedr. reduktionen af DANAKs kontrakt med 2,4 mio. kr. anbefales nedskæringer på 1,4 mio. kr. og prisforhøjelser på 1,0 mio. kr. Finansministeriet bliver i analysen gjort opmærksom på at DANAK's kunder er i international konkurrence, men det vurderes ikke om kunderne vil forlade DANAK på grund af prisstigningerne. DANAK vil tilstræbe en stigning i indtægten ved forhøjelse af gebyr og timetakster svarende til en øget indtægt på 1. mio. kr., hvor til der skal lægges den almindelige pristalsstigning (PL-regulering).

Budget og priser for 2017 skulle drøftes med bestyrelsen på møde 7. december, udvalget havde derfor mulighed for at komme med kommentarer, som kunne viderebringes til bestyrelsen.

Prisstigninger

JH orienterede videre om, hidtil er håndteringen af schemes (ordninger) blevet finansieret af finanslovsbevillingen, men at DANAK nu i højere grad vil lade brugerne betale, hvilket typiske vil berøre kunderne indenfor for certificering og inspektion. På denne baggrund foreslås indført et gebyr på 2000 kr. pr scheme, se vedlagte foreløbige liste over schemes, der er en viderebearbejdning af liste, der blev uddelt på mødet. Endvidere vil rabatten til certificeringsorganer, der har flere akkrediteringer udgå.

Samlet set forventes de effektiviseringer, der er sket i sektionen for certificering og den ændrede prisstruktur, der primært vil ramme certificering og inspektion, at rette noget op på, at sektionen for certificering og inspektion hidtil har kørt med underskud. Administrationshonorarer stiger med i alt 0,5 mio. kr. Hertil kommer prisstigning timeprisen med 30 kr./time, hvilket giver en samlet indtægt forøgelse på ca. 0,5 mio.kr.

Som svar på spørgsmål oplyste DANAK, at ISO 9001 er et scheme uanset antallet af NACE-koder, ligesom byggevarer iht. byggevarerforordningen betragtes som et scheme uanset antallet af standarder.

Bespareser

Samarbejde med myndigheder vil fremover i langt højere grad blive udført i regning/efter tilbud, hvilket blandt andet begrundes i, at Finansministeriet anviser nedskæring af dette samarbejde som en mulighed. DANAK ønsker dog fortsat et godt samarbejde med myndighederne, og er i nogle tilfælde forpligtet til samarbejde via forordninger. Derfor har DANAK valgt, at køre med underskud på nogle områder, og spare på andre områder. Således spares der i alt ca. 800 000 kr.

Ved at overføre ressourcer fra resultatkontraktarbejde til kundearbejde kan indtægten øges. På resultatkontrakten neddrøses følgende aktiviteter:

- 200 timer ved at DANAK udtræder af standardiseringsudvalgene, og ikke fortsætter som dansk delegat i ISO/CASCO, der udarbejder og vedligeholder akkrediteringsstandarderne.
- 200 timer fra nationalt samarbejde ved at kun afholde 1 årligt møde i hvert sektorudvalg og reducerer andet samarbejde.
- 200 timer fra, at DANAK udtræder af EA-komité om kommunikation og EA-arbejdsgrupper vedr. præstationsprøvning. Desuden er der besparelser på andre komitéer.

- 200 timer på samarbejde med Sikkerhedsstyrelsen. DANAKs rapportering på resultatkontrakten gøres simplere, og specielle indsatser, f.eks. Kina-samarbejde eller redegørelser til folketing eller minister betales særskilt.

Den sparede tid skal i stedet bruges på tilsyns- og markbesøg ligesom der skal ske en effektivisering af arbejdet. P.t. får DANAK ikke afholdt alle markbesøg, som der er pligt til at afholde. Derfor er alle besøg for 2017 ved at blive lagt i kundeportalen, så den enkelte kunde, kan se hvilke besøg, der skal afholdes i 2017.

Samlet set forventes der et underskud på ca. 500 t.kr. i 2017, hvilket skal ses i forhold til en egenkapital på ca. 7 mio. kr. JH pointerede dog, at med den nye finansiering, er det ikke afklaret hvem der skal betale for peer-evalueringen i 2020, idet DANAK ikke kan spare op af den voldsomt reducerede resultatkontrakt, og at denne således ikke dækker det internationale arbejde inkl. en peerevaluering.

NO spurgte til, om DANAK kunne slås sammen med andre akkrediteringsorganer med henblik på at reducere omkostningerne. JH svarede, at han vurderede, at det ikke ville være nogen stor fordel, idet mange akkrediteringer er baseret på direktiver, der implementeres nationalt og andre nationale ordninger; men at DANAK i dag har et udbredt samarbejde med de øvrige skandinaviske akkrediteringsorganer, hvor man indbyrdes låner ledende assessorer og særlig sagkyndige af hinanden, idet medarbejderne til en hvis grad forstår hinandens sprog – især det skriftlige.

JS kommenterede, at overordnet set virkede DANAKs håndteringen af nedskæringen i resultatkontrakten fornuftig; men det var naturligvis ærgerligt, at regningen endte hos branchen. Det vil dog ikke være hensigtsmæssigt, at spare så meget, at det går udover troværdigheden. Det var en god idé at melde ud via portalen, hvilke besøg der ønskes afholdt tidligere.

JBR mente, at DANAK skulle udfordres mht., om arbejdet kunne gøres mere effektivt, eksempelvis har DANAK tidligere udarbejdet rapporter på besøgsstedet. JH var enig, i at der skal ses på processer, og at der er hyret en konsulent ind, netop til at se på om ting kan håndteres bedre. Mht. afrapportering på stedet har DANAK forladt dette princip, da der var meget spildtid, hvor der kun var én medarbejder, der kunne skrive rapporten, og hvor kunden sad og ventede på at få rapporten.

b. Listning af schemes / ordninger

Den foreløbige liste over schemes blev præsenteret og drøftet under pkt. a, en lidt nyere version er vedlagt som bilag 1.

c. Kronesmiley/arbejdsmiljøcertificering i vindmølleindustrien

JH orienterede om den sag, der har kørt i dagspressen om kronesmiley/arbejdsmiljøcertificering i vindmølleindustrien, idet han henviste til, at en mere udtømmende beskrivelse kan læses i DANAK-Nyt, der udkom under mødet.

JH fandt, at sagen havde klarlagt, at såvel certificeringsorgan som akkrediteringsorgan, havde fulgt reglerne, men da der var konstateret en del, der blev syge af deres arbejde, var der huller i systemet. Specielt er forholdene omkring erhvervs sygdomme problematiske, idet disse ikke forelægges certificeringsorganerne, og ofte er det personfølsomme oplysninger, som ikke kan udleveres. Herudover har forventningsafstemningen ikke været tilstrækkelig, idet flere ikke har haft en opfattelse af, at der var tale om et ledelsessystem, men derimod har der været en forventning om, at det var en ekstra kontrol af arbejdsmiljøet, der kom oven i den eksisterende kontrol.

JS kommenterede, at der i DNVGL havde været et stort arbejde med at følge op på, om alt var gået korrekt til i sagen; og mange udenforstående havde været uforstående overfor, hvorfor certifikatet ikke blot blev trukket tilbage. I dag var JS tilfreds med sagsforløbet og samarbejdet med DANAK.

Såvel JS som NS gav udtryk for, at sagen har givet anledning til et øget fokus på gennemgang af sygdomssager ved audit, men at der var udfordringer mht. at mange oplysninger er beskyttet af persondataloven. Arbejdsskadestyrelsen følger nu mere op på anmeldt arbejdsrelateret sygdom.

De forventede ændringer i Kronesmileyen blev kort drøftet. Det har været vigtigt i drøftelserne at pointere, at Kronesmileyen er et kravsat, der kan lægges ovenpå den internationalt anerkendt OHSAS 18001 certificering, og at man ikke kan veksle tid fra fokus på ledelsessystemet til kontrol, idet der er minimumskrav til den tid der anvendes på ledelsessystemet.

d. **DANAK medunderskriver af IAF's MLA for personcertificering**

JH orienterede om, at DANAK nu også er medunderskriver af IAF's MLA for personcertificering i lighed med 22 andre EA-medlemmer, der nu også er kommet med. Dette medfører, at de, der er akkrediterede til personcertificering, fremover tillige kan anvende IAF's logo, hvis de har indgået en skriftlig aftale med DANAK om dette.

e. **Ændring af certifikatudformning med specifikationer i database**

KAT præsenterede hvorledes akkrediteringer forventes at blive udformet med udgangspunkt i metodeliste/webtool, som anvendes i DANAKs laboratoriesektion. Et eksempel for hvorledes en tabel for en inspektionsakkreditering kunne se ud blev vist.

Det blev kort drøftede, hvilke behov myndigheder og certifikatindehavere har mht. indholdet i selve certifikatet og hvad der kan fremgå af bilaget. Flere udtrykte, at det vigtigst var, at DANAKs hjemmeside var korrekt opdateret, idet der var her man kontrollerede hvad certificeringsorganer er akkrediteret til; mens andre i en del tilfælde fremsendte pdf-filer af certifikatet med bilag, for at dokumentere akkrediteringens omfang og gyldighed. Flere fandt at det var hensigtsmæssigt at eventuelle direktiver fremgik af forsiden; men alternative løsninger kunne nok anvendes.

f. **Nye medarbejdere/ændring i DANAKs organisation**

JH orienterede om, at for at sikre tid til at varetage formandskabet for ILAC-AIC er Erik Øhlenschläger blevet udnævnt til International Manager i DANAK pr. 1. december 2016. Formandskabet for ILAC-AIC forventes at lægge beslag på ca. halvdelen af Eriks arbejdstid. Udover arbejdet i ILAC-AIC skal Erik stå for kursusaktiviteter, intern uddannelse og træning, akkrediteringskomiteerne i laboratoriesektionen, samt en række kundesager. Erik skal endvidere deltage i peer-evalueringer af andre akkrediteringsorganer.

Kirsten Marie Rosenberg er pr. 1. december 2016 udnævnt til sektionsleder i laboratoriesektionen. Kirsten er uddannet humanbiolog og har været ansat som ledende assessor i laboratoriesektionen siden 1. januar 2013, hvor hun væsentligst har akkrediteret laboratorier i sundhedsområdet.

I Certificering og inspektion er Kristina Ravn blevet ansat i september. Kristina er kemiingeniør og kommer fra Radiometer, Kristina har også en uddannelse som laborant og har arbejdet nogle år som laborant. Kristina skal arbejde med inspektion, arbejdsmiljø og miljøledelse.

I samme sektion er Hanne Kerl Poulsen ansat i oktober. Hanne er cand.agro. og kommer fra en stilling hos Plantedirektoratet. Hanne har også tidligere drevet eget gartneri. Hanne skal arbejde med fødevarer og beslægtede områder.

g. **EA-evaluering af DANAK**

JH orienterede om, at alle svar på afvigelser nu er håndteret, og at der blot mangler at blive indsendt materiale til EA-teamet inden MAC-mødet i marts. DANAK mangler dog fortsat, at få udarbejdet de sidste rapporter, hvilket der arbejdes på at få afsluttet.

5. Status på nye certificeringsordninger

a. **BEK 594/2016 Bekendtgørelse om godkendelse af prøvningsinstanser og kontrolinstanser på det køretøjstekniske område**

JH orienterede om, at BEK 594/2016 er udstedt af TBST. I bekendtgørelsen er der stillet krav om, at kontrolinstanser skal akkrediteres iht. ISO 17021-1 (ledelsessystemer); men det er også angivet, at kontrolinstanserne skal certificere prøvningsinstanser iht. ISO 17020 (inspektion) eller ISO 17025 (prøvning). Kravet om akkreditering er kommet ind i bekendtgørelsen efter høringsperiodens afslutning, og DANAK har ikke haft kendskab til dette. Det er ikke muligt, at akkreditere iht. ISO 17021-1 til at foretage certificering iht. ISO 17020 eller ISO 17025, hvorfor DANAK har rettet henvendelse til styrelsen.

Certificeringsorganerne oplyste, at de endnu ikke havde modtaget henvendelser om certificering iht. bekendtgørelsen.

b. **Byggesagsbehandling**

Intet nyt.

6. Orientering om kravdokumenter og guidelines for akkreditering

a. **Revideret AMC 3: Akkreditering til certificering af ledelsessystemer for fødevarerikkerhed – afgrænsning af akkrediteringsområde og omfang af DANAKs bedømmelsesaktiviteter (markbesøg)**

Dokumentet er ændret således, at det dækker både ISO 22003 i 2007- og 2013-udgaven, primært fordi der anvendes forskellige clusters i de to udgaver, dvs. hvilke områder der skal foretages overvågning indenfor.

b. **Ny AMF 2: Akkreditering til certificering eller inspektion – Implementering af ny bekendtgørelse vedr. elevatorer mv.**

I bekendtgørelsen angives, at certificeringer iht. det gamle grundlag fortsat er gældende.

DANAK har i AMF 2 angivet en frist for ansøgning, således at der bliver overensstemmelse mellem hvad der står på akkrediteringsbeviset, og de krav der efterleves. På grund af ressourcemangel er ikke alle endnu blevet behandlet.

AM pointerede, at det var tilladt at arbejde videre efter det gamle grundlag.

c. **Revideret AB 6: Akkreditering til certificering**

Der er stillet krav om oplysninger til DANAK med henblik på planlægning af bedømmelsesaktiviteter vedr. ledelsessystemer. Der skal rapporteres for hvert land, der opereres i (Danmark og udlandet) og for hver certificeringsstandard under akkrediteringen.

d. **Ny AMC 23: Indførelse af DS/ISO 50003:2014 (Energiledelse)**

2014-udgaven af ISO 50003 skal være indført senest 14. oktober 2017. AB15 er sendt i høring og RL 16 udgår. En række krav, som før stod i RL 16 er slettet, idet disse ikke er kommet med i ISO 50003.

e. **BEK nr. 824: Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger**

BEK 824 er allerede historisk og erstattet af BEK 1392 af 22/11/2016. Bekendtgørelsen omhandler muligheden for, at det certificerende organ er akkrediteret til at dobbeltcertificere virksomheder, der er en del af Bedre Bolig-ordningen, og som tillige foretager energimærkning.

Hidtil har man skulle godkendes af Styrelsen, hvis man arbejder med Bedre Bolig-ordningen, men nu bliver det muligt at få akkreditering til begge dele. Bekendtgørelsen får dog næppe den store

virkning; da det for mange virksomheder vil være mere attraktivt, at arbejdes uakkrediteret under Bedre bolig-ordningen, idet der ikke er noget stort marked. Mht. energimærkningsdelen er det nu angivet, at DANAK skal deltage i markbesøg hvert år.

TL undrede sig over, hvorledes det skulle lade sig gøre både at udføre kontrol og rådgive og samtidig være akkrediteret. JH medgav, at ordningen er tæt på grænsen til det acceptable, men at det er mere eller mindre automatiseret, hvilke råd der fx kommer ud af en kontrol, der viser manglende isolering af varmerørene.

f. BEK nr. 1007: Bekendtgørelse om markedsføring og salg af byggevarer i kontakt med drikkevand

I den nye bekendtgørelse, accepteres byggevarer i kontakt med drikkevand, hvis de er certificeret i Tyskland, Holland eller typegodkendt i Sverige. Herudover accepteres som hidtil de varer, der er godkendt efter den danske godkendelsesordning.

g. EA-3/13 M: EA Document on the Application of ISO/IEC 17021-1 for the Certification of Occupational Health and Safety Management Systems (OH&SMS)

Dokumentet indeholder flere detaljerede krav til kompetence med reference til anneks a i 17021-1. Udover kompetence er der flere detaljer vedr. fastlæggelse af audittid herunder egen tabel med antal dage ud fra kompleksitet (anneks B). Endelig fastlægges i anneks D krav til omfang af overvåget markaudit, ligesom det har været tilfældet indenfor kvalitet- og miljøområdet. I dokumentet er der fastlagt 12 clusters.

Kravene skal implementeres 3 år efter publicering dvs. juni 2019

h. AMC24: Akkreditering til certificering af ledelsessystemer. Tillægskrav fra Forsikring og Pension

Det er nu præciseret i F&P's dokumenter, at det er frivilligt, om certificeringsorganerne ønsker at akkrediteringen skal omfatte F&P's kravspecifikationer eller ej. I AMC 24 er forskellene på et akkrediteret certifikat, der dækker kravspecifikationerne, og et der ikke dækker, præciseret.

7. Orientering fra udvalgets medlemmer

a) Sikkerhedsstyrelsen / AM / Valg af modul ved notificering

KRM orienterede om EA-projektet Accreditation for Notification, hvor man for hvert modul i de enkelte direktiver har foreslået en standard, der kan benyttes til akkreditering. I EU kommissionens *Blue Guide* er der ofte flere forskellige anbefalinger, end der er angivet i EA's dokument. EA 2/17 *EA Document on Accreditation for Notification purposes*.

Det er EU-Kommissionens udmelding, at akkrediteringsorganerne skal rådgive i overensstemmelse med retningslinjerne angivet i EA's dokument, men myndighederne har mulighed for at vælge andre løsninger. SIK vil være tilbageholdende med at kræve en ny akkreditering, hvis nogen skulle have opnået en akkreditering iht. valgene angivet i *Blue Guide*.

AM oplyste at Arbejdstilsynet ville acceptere de løsninger, der var angivet i blue-guide.

JH oplyste, at DANAK vil følge EA's dokument, mht. valg af løsninger; men at hvis nogen skulle ønske andre løsninger, må de afklare med myndighederne, om dette er acceptabelt. DANAK vil i givet fald accepterede det.

NO udtrykte betænkelighed ved, at hvis benytter modulerne D, E og H og samtidig tager udgangspunkt i ISO 9001 i den nye 2015-udgaven, er der en risiko for, at der ikke bliver fokuseret tilstrækkeligt på produktet, idet der i 2015-udgaven er en meget risikobaseret tilgang. På denne baggrund fandt NO det mere hensigtsmæssigt at anvende ISO 17065, således som det foreslås i EA-2/17.

b) Sikkerhedsstyrelsen / notificerede organer og rådgivning

KMR orienterede om, at i IMP er det blevet drøftet, at man ikke finder, at et notificeret organ, kan arbejde som rådgiver indenfor notifikationsområdet. I forlængelse heraf blev dokumentet CERTIF 2015-02 Notified bodies – consultancy diskuteret på EU Kommissionens ekspertgruppe-møde ”IMP - Expert Group for Accreditation and Conformity Assessment Policy” den 2. december. I dokumentet beskrives en fælles tilgang til, hvordan bemyndigede organer og deres underleverandører og datterselskaber skal forholde sig til konsulenttydelser, sådan at deres objektivitet og uafhængighed ikke kan anfægtes. KMR rundesender dokumentet til kommentering.

c) Sikkerhedsstyrelsen / Handelsaftale EU/Canada

IMP har gennemgået den netop indgåede handelsaftale mellem Canada og EU. Canada får næsten status som medlemsland.

d) Sikkerhedsstyrelsen / ændring af regler for gasområdet

I SIK er arbejde sat i gang med ændring af reglerne indenfor gasområdet. Det er forventningen, at de samme principper som har været benyttet indenfor el-området vil blive anvendt, dvs. at certificering vil blive en mulighed.

8. Fastlæggelse af næste møde

På baggrund af reduktionen af DANAK's resultatkontrakt reduceres mødefrekvensen til et årligt møde. Følgende datoer/tidspunkter blev aftalt:

- Ny dato: torsdag den 9. november 2017 kl 10:30
- samt torsdag den 11. oktober 2018 kl 10:30

9. Eventuelt

Intet at bemærke